

κ. Χ. Ν. Φιλαδελφείω; ἐκ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης στοιχεῖα τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, παρίστατο δὲ συνεχῶς κατὰ τὴν τύπωσιν αὐτῆς, ὀδηγῶν τοὺς στοιχειοθετάς καὶ αὐτὸς πολλάκις ἀνγκαζόμενός νὰ στοιχειοθετῇ.

Ἄς ᾔηται βέβαιος ὁ κ. Βίμπος, ὅτι ὅσοι ἐννοοῦσι νὰ ἐκτιμῶσι τοὺς κόπους του, τὸν εὐγνωμονοῦσι θερμότατα. Ἡ ἔκδοσις τῆς Ἑβραϊκῆς Γραμματικῆς του ἀποτελεῖ ἐποχὴν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἐρμηνείᾳ τῶν Γραφῶν, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ συγγραφέως της ὡς πρῶτου παρ' ἡμῖν εἰσπαρόντος τὴν σπουδὴν τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου κειμένου ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὸ κείμενον τῶν Ο', καὶ τὴν πρώτην ἐκδόντος Ἑβραϊκὴν γραμματικὴν θὰ ἀναφέρεται μετ' ἐπαίνων ἐν τῇ μελλούσῃ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Νοεμβρίου 1866.

Α. Δ. Κ.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΥΠΟ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡΡ.

Πέλεμος μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

Πρὶν ἀρχήσω τὴν ὑπόθεσίν μου, πρέπειν εἶναι νὰ ἀπολογηθῶ κατὰ μιᾶς τινος κατηγορίας, τὴν ὁποίαν βλέπω ἤδη ἐκσφενδονιζομένην κατ' ἐμοῦ. Τινὲς ἐκ τῶν ἀναγνώστριών μου θὰ εἴπωσιν « ἰδοὺ ἄνθρωπος ἀποστρεφόμενος τὰς γυναῖκας! » Ἀλλὰ τὰς παρακαλῶ νὰ μὴ με κατακρίνωσιν ἐπιπολαιῶς, καὶ νὰ μὴ με καταδικάσωσι πρὶν ἀκούσωσι τὴν ἀπολογίαν μου. Δὲν ἀποστρέφομαι ὅλας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ μόνον ἐκείνας, ὅσαι ὑπῆκουσαι εἰς γελοῖόν τινα συρμόν ἢ ἐσφαλμένην δοξασίαν, προσπαθοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, ν' ἀποσκιρτήσωσι τοῦ γυναικείου φύλου, ἐκείνας ὅσαι οἰκειοθελῶς ἀπογυμνούμεναι τῶν θελγῆτρων των, στεροῦνται ὡς ἐκ τούτου τοῦ πολυτίμου αὐτῶν κράτους καὶ τῆς εἰς τοὺς τυραννομένους πεφιλημένης τυραννίας των. Εἶναι τάχα λογικὸν συμπεράσμα ὅτι δὲν ἀγαπᾷ τις τὸν οἶνον, διότι προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ τὸν διακηρήσῃ ἀρώματικόν καὶ γενναῖον; ἢ μήπως καὶ αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲν μάς διδάσκει ὅτι ἅπαντες οἱ μεγάλοι διδῶνται τῶν γυναικῶν ἦσαν κομπορρήμονες καὶ οὐδὲν ἄλλο πληρώσαντες μετ' οἰκεικὴν δουλείαν τὴν ἐλευθεριότητα τῶν δημοσιευθέντων λόγων των;

Ὁ Σολομών, ὅστις ἐν ταῖς *Παροιμίαις* του ἐπιτίθεται κατὰ τῶν γυναικῶν σκληρότατα καὶ τὰς ἀποκαλεῖ » καὶ τοῦ θανάτου σκληροτέραις, » ἐθυσίασεν εἰς αὐτάς καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν τῶν Ἑβραίων. Ὁ Εὐριπίδης εἰς τὰς τραγωδίαις του δὲν κηλομεταχειρίζεται ἀναντιρρήτως τὰς γυναῖκας, καὶ ὁμοῦ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ τόσον ἦτο εἰς αὐτάς ἀφωσιωμένος, ὥστε, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Ἀθηναίου, ὅχι μόνον ἐνυμφεῖσθαι δύο γυναῖκας, ἐπιτρέποντος τοῦτο τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ἐξω πολλάκις ἔτρεχε διὰ νὰ θέσῃ τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἐκεῖνον, καθ' οὗ τόσον ἀγερῶχος ἐλάλει.

Εἶναι τῶντιν περιεργος ἡ ἀντιπαραβολὴ τῶν κακολογιῶν ὅσαι ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐλέχθησαν κατὰ τῶν γυναικῶν, πρὸς τὴν ἐπιροὴν ἣν αὐταὶ ἀείποτε ἐξήτηκσαν ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν. Ἀκούσατε τὸν Σολομῶντα. « Ἡ χάρις τῆς γυναικὸς εἶναι ἀπατηλὴ, καὶ ἡ ἀγχρότης αὐτῆς δολία » καὶ « ὁ ἐρωμανὴς ἀνὴρ παρακολουθεῖ τὴν γυναῖκα, ὡς βοῦς τὸν σφαγῆν του, » λέγει ἐν ταῖς *Παροιμίαις* αὐτοῦ.

« Ὅσοι ἀστέρες ἐν τῷ στερεώματι, ἔλεγεν ὁ Κόδρος, ὅσοι ἰχθύες ἐν τῇ θαλάσσῃ, τόσαι πονηρίαι κρύπτονται ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γυναικὸς ».

Ὁ Σοβαρὴς Ἱπποκράτης ἀποδίδει εἰς τὰς γυναῖκας ἔμφυτον κακεντρέχειν.

Ὁ Σωκράτης ἔλεγε, « προτιμότερον νὰ ζῇ τις μετὰ δράκοντος, παρὰ μετὰ γυναικὸς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φοβώμεθα πολὺ πλέον τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς, παρὰ τὸ μῖσος τοῦ ἀνδρός ».

Ὁ ἅγιος Παῦλος ἀναμνησθεὶς εἰς τὰς γυναῖκας ὅτι πρέπει νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ νὰ σέβωνται αὐτοὺς, ὡς οἱ ἄνδρες σέβονται τὸν Θεόν. Ἀπαγορεύεται δὲ αὐταῖς ὅχι μόνον νὰ ὁμιλοῦν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ νὰ συνενῶσι τὴν φωνὴν των εἰς αἶνον τοῦ Ἰψίστου.

Ἡ δὲ μυθολογία ὁμοφώνως θεωρεῖ τὰς γυναῖκας πηγὴν ὄλων τῶν κακῶν, ὅσα ἐμάστισεν τὴν ἀνθρωπότητα. Ὡς παραδείγματα χάριν, ἡ Εὐα, ἡ Δαλιδὰ, ἡ Πανδώρα, ἡ Δηϊάνειρα, ἡ Ἑλένη, αἱ Θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ κ. τ. λ.

Οἱ χριστιανοὶ ἐξαιροῦσι τὰς γυναῖκας τοῦ ἱερατικοῦ ἐπαγγέλματος, οἱ δὲ νομικοὶ τοῦ βήματος τῆς θέμιδος. Ὁ Μωάμεθ ἀποκολεῖ αὐτάς τοῦ παραδείσου του, ἐνῷ αὐ' ἑτέρου παραδέχεται τὸ πρόβατον τὸ ἀντικαταστήσῃ τὸν μέλλοντα νὰ θυσιασθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀβραάμ, τὸ κῆτος ὑπὲρ κατέπιε τὸν Ἰωάνν, τὸν μύρμηκα τὸν προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος ὡς ὑποδείγμα εἰς τὸν ἄν-

ὄρωπον, καὶ τὸν ψιττακὸν τῆς βασιλείσης τοῦ Σαβᾶ.

« Ἐν γένει, λέγει ὁ Τίτος-Αἰθίος, αἱ γυναῖκες εἶναι γλυκύτεραι πρὸς τοὺς ξένους, παρὰ πρὸς τοὺς οἰκιακούς. »

« Δὲν ὑπάρχει μετὰς τῶν γυναικῶν ἐκλογὴ, λέγει ὁ Πλαῦτος, διότι οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχει ἀξίαν. »

Ὁ ἄγιος Χρυσόστομος, λέγει τι χειρότερον. Ὁ δὲ Σενέκας, ὁ φιλόσοφος, ἰσχυρίζεται ὅτι μόνη ἡ ἀσχημία περὶ μικρὰν τινα ἐγγίγνιν περὶ τῆς γυναικεῖας ἀρετῆς.

« Ἡ ἀφελαιότερα γυνή, λέγει ὁ Βραντῶμ, πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν πνευματικώτερον ἄνδρα, χωρὶς οὗτος καὶ νὰ τὸ ὑποπτευθῇ. »

« Πονηρὰ ἡ ἀλώπηξ, λέγει ἰσπανικὴ παροιμία, ἀλλὰ πονηρότερα τῆς ἀλώπεκος ἡ γυνή. »

Θελεῖς νὰ ὑπερσχύσῃ ἡ γνώμη σου; ἔλεγεν ἡ Κε Νέκκερ, θὰ τὸ κατορθώσῃ διὰ τῶν γυναικῶν. Αἱ γυναῖκες θὰ τὴν παραδεχθῶσιν ἀμέσως, διότι εἶναι ἀμαθεῖς, θὰ τὴν δικδώσωσιν ἀστραπηδόν, διότι εἶναι φλύαροι καὶ θὰ τὴν ὑποσηρίζωσιν ὅλαις δυνάμεσι, διότι εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πείσμονες. »

« Ἡξεύρατε, κυρίαι μου, ἔλεγεν ἱεροκλήρυξ ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος, διατί ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς ἐνεφανίσθη κατὰ πρῶτον εἰς γυναῖκας; διότι, γνωστῆς οὖσης τῆς πρὸς τὸ φλυαρεῖν τάσεώς των δὲν ἐδύνατο νὰ εὕρῃ καταλληλοτέρους κήρυκας τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ κατεστήσῃ πασίγνωστον. »

Καὶ ὅμως μεθ' ὅλον τὸν λυσσώδη καὶ ἄσπονδον πόλεμον τῶν ἀνδρῶν κατὰ τῶν γυναικῶν, ἡ ἐπιβρόχῃ τοῦ ἁσθενοῦς καὶ συνεσταλμένου τούτου φύλλου οὐδέποτε ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐχάλασεν ἢ ἐσμικρύνθη.

(Ἐπεταί ἡ συνέχεια.)

Θ. **

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν δύο ἄνθρωποι ζῶντες μέχρι σήμερον, χάριτι θεῆς, συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ κάμωσι καὶ αὐτοὶ κάτι τι, νὰ κυλίσωσι δηλαδὴ τὸν πῆλον των ἵνα μὴ φανῶσιν οὗτοι μόνοι ἀπρακτοῦντες ἐν μέσῳ τόσων δραστηρίως ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ βαλκαντίου καὶ τῆς πατρίδος. Μετὰ πολλὰς δὲ σκέψεις καὶ συζητήσεις ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσωσι τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ συγγράμματος ἐπαγωγῶς, τερπνῶς

καὶ ὠφελίμου, κολακευθέντες ὅτι ἡ ἐπιχειρήσις των αὐτῇ θὰ ἀναπληρώσῃ κενόν τι καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διανοητικὴν μόρφωσιν τῆς μερίδος καὶ ἐκείνης τῶν ἀνθρώπων, τῶν μὴ ἀναγινωσκόντων βιβλία ἢ μὴ εὐπορούντων πρὸς σχηματισμὸν ποικίλης βιβλιοθήκης, καὶ ταυτοχρόνως πεποιθότες ὅτι οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες, θὰ σπεύσωσιν εἰς συνδρομὴν αὐτῶν καταβάλλοντες τὸν ὀβολὸν των. Ἰδίως δὲ ἠλπίζον ὅτι οἱ ὁμογενεῖς, οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατοικοῦντες, θὰ ὑποστηρίξωσι μετὰ ζήλου τὴν ἐκδοσιν τοιοῦτου περιοδικοῦ συγγράμματος, οὗτινος ἡ τερπνὴ ἀνάγνωσις ἐδύνατο εἰς αὐτοὺς μὲν νὰ διατηρῇ, εἰς δὲ τὰ τέκνα των νὰ παρέχῃ εὐκολον τὴν γνώσιν τῆς πατρίου Ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς τοσοῦτον δυστυχῶς παραμελουμένης ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμπορευομένων!

Μὲ τοιαύτας λοιπὸν χρήστὰς ἐλπίδας εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἡ καλὴ Χρυσάλλις, καὶ με τοιαῦτα χρυσᾶ ὄνειρα ἀναδέχθησαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κολυμβήθρας οἱ εὐπιστοὶ συντάκται τῆς. Ἐντούτοις μία φωνὴ γεροντικῇ, ἡ φωνὴ τῆς πείρας, ἐδόμβιζεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, « Μὴ ἐπιχειρῆτε τοιαῦτα ἔργα φιλολογικὰ, μὴ τρέφεσθε μὲ χιμαῖρας· θὰ ναυαγήσητε... ὁ ῥωμὸς δὲν πληρῶνει συνδρομὴν καὶ ἐν γένει δὲν πληρῶνει χρῆν ἐὰν δὲν βιασθῇ ὑπὸ δικαστικοῦ κλητῆρος... » ἔλεγεν ἡ φωνή· ἀλλ' ἐλάλει εἰς ὦτα μὴ ἀκούοντων, διότι οἱ ἀγαθοὶ συντάκται τῆς Χρυσάλλιδος βεβακχευμένοι ὑπὸ φιλολογικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, εἶχον προλάβει ὅλα τὰ προφυλακτικὰ κατὰ τῆς φρονήσεως μέσα, καὶ ἐκλείσαν ἐρμητικῶς ἀμφοτέρω αὐτῶν τὰ ἀκουστικὰ ὄργανα.

Καὶ ἐπὶ τινι μὲν χρόνῳ τὰ πάντα ἐβαινον κατ' εὐχὴν, ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν φιλομουσῶν συνδρομητῶν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐξαγκοῦτο, καὶ οἱ συντάκται τῆς Χρυσάλλιδος τρίβοντες εὐφροσύνως τὰς χεῖρας καὶ ἀπαριθμοῦντες μὲ ὀφθαλμούς ὑπὸ χαρᾶς ἀκτινοβολοῦντας τοὺς πολλοὺς συνδρομητὰς των, πρὸς δόκον ὅχι μόνον συμψήφισιν τῆς ἐτησίης δαπάνης ἀλλὰ καὶ ἄφθονα κέρδη. Ἐπαθον ὅμως, ὅτι συνεχῶς παθαίνουσιν οἱ σταφιδιοκτηματῖαι, οἵτινες ἐνῶ καταμετροῦσι τὸ πλῆθος τοῦ τρυγηθέντος καρποῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ προοιωνίζονται πολλὰ καὶ καλὰ κέρδη, αἴφνης ὑετοῦ καὶ ὀμβροῦ ἐπεσχομένου, ἡ σταφὶς ἀπώλως καὶ μετ' αὐτῆς αἱ κερδολαεῖς ἐλπίδες ὥχοντο ἀπιοῦσαι· χρῆν μόνον ἀφίνουσαι καὶ λύπην. Τοιοῦτό τι ἔπαθον καὶ οἱ ἐκδόται τῆς Χρυσάλλιδος, διότι ὅτε ἐζήτησαν παρὰ τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητῶν τὴν